گوناگون

حق عائله‌مندی بازنشستگان کشوری افزایش یافت

مدیرکل امور مالی صندوق بازنشستگی کشوری از افزایش حق عائله‌مندی بازنشستگان کشوری خبر داد و گفت: مبلغ عائله‌مندی ۸۱۴ هزار و ۷۷۹ تومان و حق اولاد نیز ۳۱۶ هزار و ۸۵۸ تومان خواهد بود.

به گزارش پیام آشنا، علی خدامی-مدیرکل امور مالی صندوق بازنشستگی کشوری گفت: برای بازنشستگانی که تاریخ ازدواج خودشان و تاریخ تولد فرزندانشان قبل از سال ۱۴۰۱ باشد، مبلغ عائله‌مندی ۴۰۷ هزار و ۳۸۹ تومان و حق اولاد هم صد و ۵ هزار و ۶۱۹ تومان محاسبه خواهد شد.

به گفته مدیرکل امور مالی صندوق بازنشستگی کشوری، بر اساس مصوبه دولت در صورتیکه تاریخ ازدواج بازنشسته و تاریخ تولد فرزند یا فرزندان ایشان در سال ۱۴۰۱ ثبت شده باشد، مبلغ عائله‌مندی ۸۱۴ هزار و ۷۷۹ تومان و حق اولاد نیز ۳۱۶ هزار و ۸۵۸ تومان خواهد بود.

او گفت: این افزایش در راستای مفاد بندهای (۲) و (۱۰) مصوبه هیئت وزیران در ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ درباره «تعیین حقوق و مزایای کارکنان شاغل و بازنشسته» صادر شده است و تنها بازنشستگانی مشمول این بخشنامه می‌شوند که دستگاه و ذی‌حسابی محل اشتغال آن‌ها دارای ردیف بودجه بوده و تحت پوشش این صندوق باشند و بنابراین، دستگاه‌های فاقد ردیف بودجه مشمول این بخشنامه نخواهند شد و موضوع باید از دستگاه اجرایی مربوطه پیگیری شود.

فشار خون بالا چگونه بر سلامت کودکان تأثیر می‌گذارد؟

فشار و استرس برای داشتن عملکرد تحصیلی بهتر، برتری در رشته ورزشی و سایر فعالیت‌ها می‌تواند باعث شود بسیاری از کودکان و نوجوانان به عارضه فشار خون بالا مبتلا شوند. این وضعیتی است که در آن فشار خون ثبت شده بالاتر از مقدار متوسط مورد انتظار برای یک سن خاص است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مندوستان تایمز، معمولا فشار خون بالا به عنوان بیماری در نظر گرفته می‌شود که به بیشتر جمعیت سن را تحت تاثیر قرار می‌دهد اما در چند دهه گذشته شاهد افزایش موارد ابتلا در کودکان و نوجوانان هستیم. مهم است والدین مراقب وضعیت فشار خون فرزندان خود باشند که باید موارد زیر را در نظر گیرند.

با شروع سه سالگی، از پزشک درخواست کنید که به طور منظم فشار خون فرزندتان را در طول معاینات منظم سلامت اندازه گیری کند. همچنین اگر لازم است فشار خون آن‌ها را هنگامی که احساس کسالت دارند یا دستگاه‌های فشار سنج خانگی ثبت کنید.

نکته دیگر این است که مراقب آنچه فرزندتان مصرف می‌کند، حفظ وزن مناسب و داشتن فعالیت بدنی منظم باشید. این موارد می‌تواند فشار خون آنها را کاهش دهد و همچنین خطر ابتلا به بیماری های قلبی عروقی را در مراحل بعدی زندگی کاهش دهد.

فشار خون در کودکان هیچ علامتی ندارد و تشخیص آن اغلب با تاخیر انجام می‌شود. برخی از کودکان ممکن است از تحریک پذیری، اختلالات خواب یا عملکرد ضعیف در مدرسه شکایت داشته باشند.

کودکانی که به فشار خون بالا مبتلا می‌شوند، اغلب به بیماری کلیوی، نارسایی قلبی یا مشکلات هورمونی مبتلا هستند. در سال های اخیر چاقی به عنوان یکی از دلایل فشار خون بالا در جمعیت جوان و نوجوان مطرح شده است.

ویروس تبخال ریسک ابتلا به دیابت را افزایش می‌دهد

یک مطالعه جدید نشان می‌دهد که دو ویروس رایج تبخال ممکن است در اختلال در متابولیسم گلوکز و افزایش خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ در بین افراد آلوده نقش داشته باشد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ساینس دیلی، ویروس‌های هرپس یا تبخال، یکی از شایع‌ترین ویروس‌ها در انسان هستند که هشت نوع آن در حال حاضر شناخته شده است؛ ویروس‌های هرپس سیمپلکس ۱ و ۲ (HSV)، ویروس واریسلا زوستر (VZV)، ویروس اپشتین بار (EBV)، سیتومگالوویروس (CMV) و ویروس‌های هرپس انسانی ۶، ۷ و ۸ (HHV)، همه آنها پس از یک عفونت اولیه، معمولا خفیف یا بدون علامت، باعث عفونت‌های نهفته مادام‌العمر در میزبان خود می‌شوند.

دیابت نوع ۲ یکی از شایع‌ترین و مهم‌ترین بیماری‌های متابولیک است که طبق برآوردها ۹.۲٪ از جمعیت جهان تا سال ۲۰۱۹ به این بیماری مبتلا هستند و بار مرگ و میر بالایی را عهده‌دار است به دلیل بیماری قلبی عروقی ناشی از آن به همراه دارد. بسیاری از عوامل خطر رفتاری، محیطی و ژنتیکی ابتلا به دیابت نوع۲ شناخته شده هستند، اما تا همین اواخر، ویروس‌ها در ایجاد دیابت نوع ۱ مطرح بودند، که در آن پانکراس (لوزالمعده) تولید انسولین کافی را متوقف می‌کند.

این تحقیق بر اساس داده‌های بهداشتی ۱۹۶۷ نفر در جنوب آلمان بود. شرکت‌کنندگان در لیتنا (۲۰۰۸-۲۰۰۶) و در مرحله پیگیری (۲۰۱۴-۲۰۱۳) تحت معاینات بهداشتی دقیق قرار گرفتند که شامل آزمایش وجود هرپس ویروس‌های انسانی، آزمایش‌های تحمل گلوکز خوراکی (OGTT) و اندازه‌گیری هموگلوبین گلیکوزیله (HbA1c) بود.

تجزیه و تحلیل‌های بیشتری از نمونه‌های خون برای تشخیص وجود آنتی بادی برای ۷ مورد از ۸ ویروس هرپس انسانی انجام شد که نشان دهنده وجود عفونت‌های اولیه و نهفته است.

از هفت ویروس هرپس بررسی شده، HSV۲ و CMV با بروز (پیش) دیابت در بین افراد با تحمل گلوکز طبیعی مرتبط بودند. افراد مبتلا به HSV۲ نسبت به افرادی که سرم منفی بودند، ۵۹ درصد بیشتر در معرض ابتلا به (پیش) دیابت بودند، در حالی که عفونت CMV با افزایش ۳۳ درصدی بروز (پیش) دیابت همراه بود.

مطالعه محققان دانشگاه لودویگ ماکسیمیلیس آلمان نشان داد که هر دو HSV۲ و CMV به طور مداوم و مکمل در ایجاد (پیش) دیابت نقش دارند.

مکگیسهلیی که توسط آن این ویروس‌ها می‌توانند به ایجاد (پیش) دیابت کمک کنند، هنوز کشف نشده است. هر دو HSV۲ و CMV باعث عفونت‌های مزمن می‌شوند که می‌تواند سیستم ایمنی را با تحریک یا سرکوب فعالیت آن تعدیل کند، که به نوبه خود می‌تواند بر عملکرد سیستم غدد درون ریز (هورمونی) تأثیرگذارد.

زنان و خانواده

هیچ خانوار ۳ فرزندی از سامانه زمین رایگان حذف نشده است

مدیر کل دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی با بیان اینکه آئین‌نامه قانون جوانی جمعیت در انتظار تصویب هیئت دولت است گفت: هیچ خانواده ثبت نام شده‌ای در طرح اعطای زمین حذف نشده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، پرواته اصلاتی در برنامه زنده میز اقتصاد صدا و سیما، درباره اعطای زمین بر اساس فرم ج به خانوارهای دارای بیش از دو فرزند گفت: بر اساس ماده ۴ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، باید آئین نامه اجرایی در هیئت وزیران تصویب شود که این آئین‌نامه ارسال شده و هم اکنون در دستور کار کمیسیون قرار دارد. اصلاتی خاطرنشان کرد: وزارت راه و شهرسازی در زمان مقرر آئین‌نامه اجرایی را به هیئت وزیران ارسال و حتی قبل از تصویب آئین‌نامه فرایند ساماندهی شناسایی متقاضیان و ثبت نام‌ها را آغاز کرده است. وی افزود: تا کنون بیش از ۳۰ هزار خانوار دارای بیشتر از ۳ فرزند و حتی ۷ فرزند ثبت نام کرده‌اند.

مدیر کل دفتر اقتصاد مسکن گفت: هماهنگی‌های لازم برای اقدامات اجرایی این قانون در وزارت راه و شهرسازی انجام شده و به محض تصویب آئین نامه فرایند اجرایی طرح آغاز خواهد شد. وی با تاکید بر اینکه زیرساخت‌های این طرح آماده شده، گفت: در حال حاضر ثبت نام‌ها انجام شده و حتی برای تمامی ثبت نام کنندگان نیز پالایش‌ها انجام گرفته است. اصلاتی خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه هنوز فرم ج بررسی نشده، هیچ متقاضی مسکن ثبت نام کننده‌ای تیز از این فرایند حذف نشده است.

گفتنی است تبصره ۳ ماده ۴ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، وزارت راه و شهرسازی را مکلف کرده است با همکاری وزارت جهاد و کشاورزی آئین‌نامه این ماده را حداکثر ۳ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه و برای تصویب به هیئت وزیران ارسال کند که این آئین‌نامه به وسیله وزارت راه و شهرسازی در موعد مقرر ارسال شده است.

اجرای امضای الکترونیک پزشکان در بستر تلفن همراه تا پایان خرداد

رئیس کل سازمان نظام پزشکی گفت: موضوع مهم امضای الکترونیک پزشکان برای تحقق موضوع نسخه الکترونیک در بستر برنامه‌های تلفن همراه تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۱ اجرا می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، محمد رئیس‌زاده در گفت‌وگویی اظهار کرد: برای تحقق امضای الکترونیک به عنوان وظیفه قانونی که مجلس در بودجه ۱۴۰۱ در زمینه اجرای نسخه الکترونیک به عهده سازمان نظام پزشکی گذاشته است تاکنون نزدیک به ۷۰ هزار کارت هوشمند دارای امضای الکترونیک؛ صادر شده است.

وی تصریح کرد: به همین منظور هر کدام از پزشکان درخواستی برای امضای الکترونیکی داشته باشند در کمترین زمان کارت امضای الکترونیک آنها صادر خواهد شد چون معطلی و در نوبت دریافت کارت برای پزشکان نداریم.

رئیس‌زاده افزود: در بحث اجرای نسخه الکترونیک جامعه پزشکی حداکثر همکاری را داشتند، در این زمینه همکاری پزشکان، داروسازان، دندانپزشکان و سایر گروه های پزشکی را شاهد بودیم که خوشبختانه اکنون به این وضعیت رسیده‌ایم.

رئیس کل سازمان نظام پزشکی ادامه داد: یکی از فعالیت هایی که سازمان نظام پزشکی برای تحقق امضالی الکترونیک پزشکان انجام داد، بحث آموزش نسخه الکترونیک بود تا با این اقدام همه پزشکان و همکاران با این ساختار و آموزش بیشتر آشنا شوند.

بر اساس این گزارش، طرح نسخه الکترونیک از اول دی‌ماه ۱۴۰۰ به صورت رسمی در کشور برای اجرای پروتده الکترونیک سلامت اجرا شد، پرونده الکترونیک سلامت شامل همه اسناد و مدارک تشخیصی و درمانی و دارویی بیماران است. پرونده‌ای که باید بتوان با یک کد ملی و شماره تلفن همراه به آن دسترسی پیدا کرد و در کشور و در ۲۴ ساعت شبانه‌روز از سوی مراکز بهداشتی و درمانی قابل مشاهده باشد.

براساس اعلام سازمان بیمه سلامت ایران، در حال حاضر بیش از ۹۸ درصد نسخ بیمه‌شدگان این سازمان به صورت الکترونیک است و بیشتر استان‌ها نیز بیش از ۹۸ درصد نسخ خود را به صورت الکترونیک صادر می‌کنند.

براساس آمار این سازمان، همچنین از مجموع ۸۶ هزار و ۲۵۸ پزشک طرف قرارداد با این سازمان، ۷۷ هزار و ۳۰ نفر نسخه‌های ۱۰۰ درصد الکترونیک می‌نویسند و ۴ هزار و ۱۲۱ نفر بین ۸۰ تا ۱۰۰ درصد نسخه‌ها را تا پایان فروردین‌ماه ۱۴۰۱ به صورت تمام الکترونیک نوشته‌اند. تعداد ۳ هزار و ۴۳۳ نفر نسخه الکترونیک ننوشته‌اند.

براساس اعلام معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، با همکاری سه وزارتخانه بهداشت، ارتباطات، اطلاعات و بیمه‌ها، طرح نسخه‌نویسی الکترونیک تا پایان سال جاری کامل اجرا خواهد شد.

منیمال
هایی برای زندگی

منیمال
منیمال‌هایی برای زندگی

هیچ کجا
هیچ زمان
فریاد زندگی
بی‌جواب نمانده است.
به صدای دور گوش می‌دهم
از دور
به صدای من گوش می‌دهند
من زنده‌ام
فریاد من بی‌جواب نیست،
قلب خوب تو
جواب فریاد من است.

@ Minimalha

احمد شاملو

تازه های سلامت

پنج خوراکی معجزه‌آسا برای چربی‌سوزی

برخی از مواد غذایی به ما در سوزاندن چربی‌ها کمک می‌کنند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از فرادید، افرادی که حتی کمی اضافه‌وزن دارند هم به دنبال راهی برای از بین بردن چربی‌های اضافی هستند. ما می‌خواهیم راهی را به شما پیشنهاد کنیم که با صرف کمترین انرژی بیشترین تاثیر را می‌گذارد.

تغذیه نامناسب و تحرک ناکافی باعث شده که اضافه‌وزن به مشکل شماره یک بسیاری از ما تبدیل شود. سبک زندگی بشر روندی منفی داشته است. بسیاری از ما به صفحه گوشی و رایانه خیره شده و در شبکه‌های اجتماعی پرسه می‌زنیم. با این وجود برخی از مواد غذایی به ما در سوزاندن چربی‌ها کمک می‌کند که در ادامه آنها را معرفی خواهیم کرد.

فلفل تند

من در مورد فلفل قرمز تند صحبت می‌کنم. به این فلفل‌ها «فلفل کاین» گفته می‌شود. فلفل قرمز تند حاوی کپساسین است که می‌تواند با این ترکیب چربی‌ها را پس بزند. فلفل تند برای سوزاندن کالری نیز کارایی دارد. اگر تمایل داشته باشید می‌توانید از پودر فلفل قرمز یا حتی سس تند حاوی فلفل قرمز نیز برای چربی‌سوزی استفاده کنید.

غلات سبوس‌دار

غلات سبوس‌دار در چربی‌سازی بسیار موثر عمل می‌کنند. سرعت چربی‌سوزی غلات سبوس‌دار دو برابر برنج قهوه‌ای است. یکی از اشتباهات رایج مردم این است که غلات سبوس‌دار را از ترس اضافه وزن و چاقی از رژیم غذایی خود حذف می‌کنند.

نارگیل

شاید فکرش را هم نمی‌کردید اما نارگیل سرشار از تری‌گلیسرید است که به چربی سوزی کمک می‌کند. آیا فهمیدید که نارگیل چگونه به افزایش چربی‌سوزی در بدن کمک می‌کند؟ راستش من هم نفهمیدم! نارگیل می‌تواند نرخ متابولیسم بدن را به میزان ۳۰ درصد افزایش دهد و همین مسئله برای افزایش سرعت چربی‌سوزی کافی است. شیر نارگیل می‌تواند جایگزین خوبی برای نوشیدنی‌های روزمره باشد.

آووکادو

آووکادو میوه‌ای خوشمزه است که علیرغم دارابودن چربی، ماده غذایی سالمی محسوب می‌شود. فرقی نمی‌کند که آووکادو را به چه صورتی مصرف کنید، مهم این است که آن را مصرف کنید تا آثار مثبت آن را در چربی‌سوزی ببینید. آووکادو همچنین می‌تواند سرعت تبدیل چربی به انرژی را در بدن به میزان قابل توجهی افزایش دهد.

ژنجبیل

ژنجبیل برای من جدید بود اما به هر حال جزو چربی‌سوزها محسوب می‌شود. ژنجبیل می‌تواند دمای بدن را بالاتر ببرد. این مسئله بدین معنا است که بدن باید برای پایین‌آوردن دمای خود میزان بیشتری کالری بسوزاند. البته سعی کنید که همیشه از ژنجبیل تازه در سوپ و غذاهای دیگر استفاده کنید. از ژنجبیل همچنین می‌توان به عنوان ادوزدنی خوشمزه در پخت و پز روزمره استفاده کرد.

چندین ماده غذایی دیگری نیز وجود دارند که به سوزاندن چربی‌ها در بدن کمک می‌کنند. مواد غذایی چون عدس، کینوآ، آجیل و موز از جمله این مواد هستند.

باجامعه همراه باشید

صفحه "جامعه" با رویکردی متفاوت از گذشته با مطالب متنوع در حوزه های جامعه‌شناسی، روانشناسی، سلامت، تغذیه، دکوراسیون، باغبانی، آموزه های قرآنی، معرفی کتاب، مشاوره و مدیریت خانواده، مسائل حقوقی و قضایی و هزاران موضوع جذاب و خواندنی دیگر، میهمان خانه هایتان است.

امید که بتوانیم با همراهی شما یاران همیشگی پیام آشنا در راستای ارتقای سبک زندگی گام برداریم.

نظرات، دیدگاه و انتقادات سازنده خود را با ما در میان بگذارید. از مطالب صاحبان قلم در حوزه های اجتماعی استقبال می‌شود.

شماره تماس: ۳۲۵۵۳۸۳۸

دریچه

غفلت از چشم‌ها در پاندمی کرونا

پاندمی کرونا یا عارضه‌های گوناگونی همراه بوده است که شاید برخی از آنها را چندان جدی نمی گیریم به طوری که بینایی و ضعف دید کودکان، یکی از همین عوارض است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، شیوع ویروس کرونا در جهان، با عارضه‌های جسمانی زیادی همراه بوده است که برخی از آنها مربوط به همان دوران بیماری بود. اما برخی از عوارض این ویروس، در گذر زمان خودش را نشان می‌دهد که ضعف در بینایی، یکی از مهم‌ترین عارضه‌هایی است که سلامت بینایی کودکان را تهدید می‌کند و بعضاً، والدین متوجه این مشکل نمی‌شوند.

در همین ارتباط، محمد سلیمانی فوق تخصص قرنیه، گفت: شایع‌ترین علامتی که ویروس کرونا در چشم‌ها ایجاد می‌کند، التهاب ملتحمه است که از جمله این نشانه‌ها می‌توان به قرمزی، سوزش، درد و ترشح در چشم‌ها اشاره کرد که اغلب هر دو چشم را درگیر می‌کند.

خارش چشم، سوزش، پریدن پلک، متحرک شدن کلمات روی صفحه نمایش رایانه ولی نشانه‌هایی از نزدیک بینی است که در دوران شیوع کرونا و خانه نشینی بیشتر هم شده است.

آموزش از راه دور، بیرون نرفتن از خانه به دلیل قرنطینه و نشستن طولانی مدت پای تلویزیون عواملی هستند که نزدیک بینی در دوران کرونا را افزایش دادهاند. به طوری که پیامدهای خانه‌نشینی در دوران کرونا بیش از همه کودکان را به عارضه نزدیک بینی مبتلا کرده است.

به عنوان مثال داده‌هایی از کشور چین نشان می‌دهند که نزدیک بینی به وضوح افزایش یافته است. ۱۲۰ هزار دانش‌آموز ۶ تا ۱۲ ساله دچار این عارضه شدهاند. مشکل نزدیک بینی در کودکان ۶ تا ۸ ساله نیز ۳ برابر شده است.

در ایران نیز، بچه‌ها در دوران آموزش مجازی، مدام یا مونیتور و لب تاپ، سر و کار داشته‌اند و ما از سلامت چشم‌های آنها غفلت کردهایم. این در حالی است که بینایی و دید مناسب کودکان، نقش مؤثری در کسب موفقیت‌های آنها دارد.

در گفتگو با برخی از چشم پزشکان، متوجه این واقعی می‌شویم که مراجعات کودکان در سنین مدرسه به چشم پزشک، افزایش یافته است و شاید یکی از دلایل آن، دوران آموزش مجازی بوده است که بچه‌ها مدام یا لب تاپ و گوشی و رایانه در ارتباط بودهاند.

در دوران قرنطینه خانگی، تنها سرگرمی کودکان، بازی‌های رایانه‌ای و استفاده بیش از حد از گوشی موبایل بوده است و همین موضوع، منجر به ضعف بینایی آنها شده است.

دختر ۱۲ ساله‌ای در مراجعه به چشم پزشک، متوجه می‌شود که نمره چشم او ۳ شده است. در حالی که عنوان می‌کند تا قبل از دوران کرونا، هیچ گونه مشکلی در بینایی نداشته است.

از همین رو، لازم است که والدین نسبت به معاینه چشمان کودکان خود اقدام کنند.

شناسایی بعضی از علائم مثل ضعف در یادگیری، حتماً باید مورد توجه والدین قرار گیرد. زیرا ضعف در بینایی می‌تواند منجر به اختلال در یادگیری شود.

پرسش از بچه‌ها برای اینکه دید آنها دچار مشکل نباشد، یکی دیگر از نکاتی است که والدین می‌بایست نسبت به آن حساس باشند.

به گفته متخصصان چشم پزشکی، کودکانی که نزدیک بینی آنها به سرعت در حال افزایش بوده و یا از نوع متوسط تا شدید باشد، در معرض خطر ابتلا به بیماری‌های شبکیه و سایر بیماری‌های چشمی تهدید کننده بینایی در یزگسالی خواهند بود.

مطالعه‌ای که در سال ۲۰۲۰ که جهت ارزیابی کاربرد مشاوره چشم پزشکی از راه دور در دوران قرنطینه انجام شد، نشان داد که قرمزی چشم، اشک ریزش و احساس جسم خارجی شایع‌ترین شکایت بیماران بود که می‌تواند ناشی از افزایش ساعات استفاده از صفحات نمایش تلویزیون و گوشی‌های هوشمند باشد.

حالا که در دوران پساکرونا قرار داریم و مدارس نیز حضوری شده است، والدین می‌بایست نسبت به وضعیت جسمی بچه‌ها نیز حساس‌تر باشند. به طوری که ضعف در یادگیری مطالب درسی، می‌تواند ذهن والدین را نسبت به سلامت بینایی کودکان حساس‌تر کند.

ایران؛ «پیچ تاریخی تحولات جمعیتی» و ثبت رکوردها

دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت کشور با بیان اینکه ایران در «پیچ تاریخی تحولات جمعیتی» قرار دارد، می‌گوید: تقریبا همه شاخص‌های جمعیت‌شناختی کشور، رکوردهای حداقلی را ثبت کردهاند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، صالح قاسمی با تاکید بر اینکه در تحولات جمعیتی ایران در مقطع بسیار مهمی قرار داریم که به تعبیری می‌توان آن را مهم‌ترین «مقطع گذار جمعیتی ایران» یا به تعبیری عمومی‌تر «پیچ تاریخی تحولات جمعیت» در ایران نامید، اظهار کرد: ایران در وضعیت هشدار شاخص‌های جمعیتی قرار دارد و تقریبا همه شاخص‌های جمعیت‌شناختی کشور رکوردهای حداقلی را ثبت کردهاند.

وی درباره شاخص‌های مختلف جمعیتی گفت: نرخ رشد جمعیت کشور امروز به ۰.۷ درصد رسیده و این کمترین نرخ رشدی است که در طول تاریخ ثبت شده است. این نرخ کاملا به سوی صفر و نرخ رشد منفی میل دارد و این نرخ در طول تاریخ ایران بی‌سابقه بوده است.

ثبت پایین‌ترین نرخ باروری در تاریخ ایران

دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت کشور از ثبت پایین‌ترین نرخ باروری در تاریخ ایران خبر داد و خاطرنشان کرد: امروز پایین‌ترین نرخ باروری در تاریخ ایران را ثبت کردیم؛ به طوریکه نرخ باروری در ایران به ازای هر زن ۱.۶ فرزند اعلام شده است و با این اوصاف نرخ باروری کمتر از سطح جانشینی تقلیل پیدا کرده و این روند نیز بی‌سابقه است.

قاسمی به نرخ سالمندی در جمعیت کشور اشاره کرد و گفت: امروز ۱۱ درصد جمعیت کشور، جمعیت بالای ۶۰ سال را تشکیل می‌دهند و این درحالیست که در هیچ مقطعی، این میزان از سالمندی را نداشته‌ایم، ضمن اینکه طی سه دهه آینده شاهد افزایش سالمندی به بیش از ۳۰ درصد خواهیم بود و به تعبیری سونامی سالمندی در ایران به راه خواهد افتاد. کشورهای زیادی در بازه زمانی بیش از ۱۰۰ سال از مقطع جوانی جمعیت به مقطع سالخوردگی رسیده‌اند، اما ایران این روند را طی حدود ۲۵ تا ۳۰ سال طی می‌کند.

کاهش حدود نیم میلیون تولد طی پنج سال

وی ادامه داد: از سوی دیگر کاهش حدود نیم میلیون تولد طی پنج سال نیز از دیگر آمارهایی است که باید به آن توجه شود؛ براساس آمارها از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ حدود نیم میلیون تولد را از دست دادیم و این آمار نیز در جای خود رکورد بی‌سابقه‌ای است. با این شاخص‌های حداقلی سال‌هاست که زنگ خطر هشدارهای جمعیتی به صدا درآمده است.

وی معتقد است که مقایسه وضعیت ایران با کشورهای همسایه و کشورهای جهانی نشان‌دهنده ناداشتن وضعیت مطلوب شاخص‌های جمعیتی ایران است. اگرچه بسیاری از این روندهای جمعیتی در همه کشورهای دنیا تجربه می‌شود اما تحولات جمعیتی در ایران دو ویژگی منحصر به فرد دارد که این دو ویژگی پیامدها و آسیب‌های هشدارهای جمعیتی برای ایران را دو چندان می‌کند.

ایران رکورد دار سرعت کاهش نرخ باروری در جهان

قاسمی با اشاره به ویژگی‌های جمعیتی ایران گفت: سرعت تحولات جمعیتی در ایران بسیار زیاد است. کشورهای زیادی در جهان هستند که نرخ باروری‌شان از بیش از ۵ فرزند به ازای هر زن به حدود دو فرزند کاهش پیدا کرده است اما اغلب کشورها این روند را در بازه زمانی بیش از یک قرن طی کرده‌اند، حال آن که ایران این مسیر را از بیش از ۶ فرزند به ۱.۶ فرزند در بازه زمانی ۲۰ ساله طی کرده است. لذا رکورد سرعت کاهش نرخ باروری در جهان به نام ایران ثبت شده و این موضوع یک هشدار تلقی شده و موجب می‌شود نظام برنامه‌ریزی کشور نتواند با این سرعت خود را تطبیق دهد.

وی درخصوص دومین ویژگی منحصر به فرد جمعیتی ایران نیز اظهار کرد: اغلب کشورهایی که روند گذار جمعیتی و سالخوردگی جمعیت را طی می‌کنند بعد از مدرنیزاسیون و دستیابی به شاخص‌های رشد اقتصادی و پیشرفت و توسعه، مسیر سالخوردگی جمعیت را طی می‌کنند، اما آنچه در ایران رخ می‌دهد این است که ما قبل از تجربه روند توسعه و پیشرفت اقتصادی به یک کشور سالخورده تبدیل می‌شویم، لذا پیامدهای این گذار جمعیتی برای ایران بسیار بیشتر از گذشته خواهد بود و این دو ویژگی باعث می‌شود که تحولات جمعیتی در ایران حساسیت بیشتری داشته باشد.

دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت کشور در این راستا به ابلاغ سیاست‌های کلی جمعیت اشاره کرد و گفت: این روزها سالگرد هشتمین سال ابلاغ سیاست‌های کلی جمعیت است و باید گفت که این سیاست‌ها جزء جامع‌ترین و دقیق‌ترین سیاست‌های جمعیتی در دنیا هستند.

راهبردهای اقتصادی می‌تواند بر شاخص‌های جمعیتی کشور تاثیر گذار باشد؟

به اذعان قاسمی، سیاست‌های کلی جمعیت تمام متغیرهای موثر بر الگوی فرزندآوری خانواده ایرانی را در خود لحاظ کرده و یک سیاست جامع و دقیق است. اما متکلی که در ایران وجود دارد این است که معمولا سیاست‌ها از جمله سیاست‌های جمعیتی با تاخیر و سطحی پایین‌تر از سطح سیاستی اجرا می‌شوند و این فاز تاخیری اجرای سیاست‌ها در کشور آسیب زیادی برای ما ایجاد کرده است و به نظر باید در رابطه با سیاست‌های جمعیتی این موضوع برطرف شود.

اما با این وجود او معتقد است که سیاست‌های کلی جمعیت در صدد دو راهبرد اصلی است؛ راهبردهای اقتصادی شامل اعطای امتیازات اقتصادی به خانواده ایرانی برای فرزندآوری و راهبردهای فرهنگی که در صدد اصلاح نگرش اجتماعی و اصلاح ارزش گذاری اجتماعی در موضوع فرزند و فرزندآوری است. به نظر می‌رسد اگر عزم و اراده ملی وجود داشته باشد این سیاست‌ها می‌تواند شاخص‌های جمعیتی کشور را متاثر کند.

این جمعیت‌شناس در پاسخ به سوالی درخصوص میزان همکاری دستگاه‌ها برای موضوع جمعیت گفت: باید توجه داشته باشیم که قرار نیست همه دستگاه‌ها و ارگان‌های کشور همه با هم یک کار را انجام دهند، باید هر دستگاه، نهاد و سازمان رسالت خاصی که در حوزه تحولات جمعیتی بر عهده دارد را شناسایی، طراحی و به آن عمل کند.

قاسمی افزود: هر دستگاه علاوه بر تکالیف قانونی که در قانون جوانی جمعیت دارد باید نظام برنامه‌ریزی و مدیریت خود را با محوریت و اصالت خانواده شکل دهد.